

- Майбутнє книжкової індустрії залежить від здатності видавців адаптуватися до технологічних змін, підтримувати локальні ринки та розширювати міжнародну співпрацю. Книги залишаються без кордонів, об'єднуючи культури та ідеї, і ця стаття має на меті продемонструвати, як сучасні технології впливають на особливості зберігання та використання літератури у XXI ст. Сподіваємося, що дослідження надихне читачів, видавців і авторів на нові ідеї й ініціативи, що сприятимуть розвитку глобального книговидання.

1. Electronic deposit system (EDS) user guide. 2024. *Library of Congress*. URL: <https://www.loc.gov/copyright/deposit/eds/>.
2. Legal deposit. 2024. *British Library*. URL: <https://www.bl.uk/services/legal-deposit>.
3. Sammlung unkörperlicher Medienwerke. 2024. *Deutsche Nationalbibliothek*. URL: dnb.de.
4. Dépôt légal éditeur: mode d'emploi. 2024. *Bibliothèque nationale de France*. URL: bnf.fr.
5. Legal Deposit. 2024. *National Library of Australia*. URL: nla.gov.au.
6. Legal Deposit. 2024. (Загальний огляд депозиту для електронних публікацій; інструкції для видавців (e-books, e-serials)). *Library and Archives Canada*. URL: Depotlegalnumerique@bac-lac.gc.ca.
7. National Library of India: Acquisition Policy. 2024. *National Library of India*. URL: nationallibrary.gov.in.

Functioning of the legal deposit system for electronic publications in different countries

The version of the draft amendments proposed by the Book Chamber of Ukraine is constantly being "improved". Libraries and other institutions are trying to replenish their funds at the expense of publishing houses, and it often happens that legal deposit copies of valuable publications disappear. Publishing houses solve the problem simply: they do not send expensive books to libraries. There are publishing houses that do not know or do not want to know about the depository storage of printed and electronic publications. Such mismanagement harms the image of the country and researchers who cannot use the available documents.

Keywords: legal deposit; depository; electronic document; formats; copyright protection; digital archiving; multimedia materials; web content

УДК 027.022.081:004.773.8](477)''364''(045)

<https://orcid.org/0009-0001-3178-3832>

У статті з'ясовано роль соціальних мереж у формуванні медіасередовища публічних бібліотек України. Проаналізовано досвід використання платформи Facebook у роботі книгозбірень і визначено особливості їх активності у цифровому середовищі. Проведено типологізацію стратегій формування медіасередовища публічними бібліотеками України. Зосереджено увагу на ролі українських книгозбірень в умовах війни. Зроблено висновок, що сучасні соціальні мережі становлять фундаментальну основу медіасередовища публічних бібліотек України й відіграють важливу роль у забезпеченні й розширенні доступності послуг. На основі аналізу

діяльності окремих публічних бібліотек у соціальних мережах визначено чотири основні стратегії формування медіасередовища: спеціалізовану, територіальну, академічну та культурно-освітню. Підсумовано, що кожна з цих стратегій відповідає потребам цільової аудиторії та місії конкретної книгозбірні. З'ясовано, що сучасне медіасередовище публічних бібліотек України характеризується поступовим переходом від надання інформації щодо діяльності до активного діалогу з цільовою аудиторією; використання мультимедійного контенту, зокрема створеного користувачами; застосування інтерактивних форм комунікації. Констатовано, що нині соціальні мережі перетворюються на ефективний інструмент формування спільнот навколо бібліотеки.

Ключові слова: соціальні мережі; медіасередовище; публічні бібліотеки; цифровізація; бібліотечне обслуговування

Постановка проблеми. Сучасні інформаційні технології значною мірою впливають на діяльність публічних бібліотек України. Традиційна модель бібліотечного обслуговування передбачала фізичну присутність користувача у приміщенні, проте сьогодні набувають поширення гібридні форми взаємодії бібліотеки з читачами, одну з основних ролей у яких відіграють цифрові платформи. Особливої актуальності набуває проблема створення ефективного медіасередовища бібліотек завдяки використанню соціальних мереж як важливого каналу комунікації з цільовою аудиторією.

Актуальність дослідження зумовлена потребою переосмислення ролі публічних бібліотек України в епоху цифрової трансформації суспільства та розроблення теоретичних засад ефективного використання соціальних мереж у бібліотечній практиці. Війна в Україні прискорила процеси цифровізації бібліотечної справи, актуалізувала питання формування стійкого медіасередовища, здатного забезпечити безперервність та якість обслуговування користувачів.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання використання соціальних мереж у бібліотечній діяльності перебуває у фокусі уваги українських науковців. Зокрема, О. Таланчук окреслила специфіку створення образу бібліотеки за допомогою соціальних мереж та особливості комунікації з читачами з використанням цих платформ [1]. Л. Савицька дослідила особливості популяризації бібліотечних послуг у соціальних мережах [2]. Проблему промоції наукових бібліотек у соціальних мережах розкрила С. Головаха [3]. Особливості використання бібліотечної реклами в соціальних мережах, зокрема у Facebook, розглянула З. Романуха [4].

Науковці також аналізують особливості адаптації публічних бібліотек України до цифрового середовища. Ю. Куліш вивчала специфіку еволюції цифрового середовища університетських бібліотек і зробила висновок про потребу розвитку відповідних навичок у бібліотечних фахівців [5]. Питання діяльності книгозбірні у цифровому середовищі з використанням соціальних медіа порушено у праці О. Мар'їної [6]. С. Денбовецький дослідив роботу українських бібліотек в умовах

цифрової трансформації та виокремив її особливості під час глобалізаційних змін [7]. О. Онищенко розглянув сучасну бібліотечну діяльність крізь призму цифровізації. Учений наголосив, що зростання попиту на бібліотечні послуги можливо за умови ефективного забезпечення потреб сучасної "цифрової людини", що передбачає створення електронних ресурсів, зберігання оцифрованих рукописів і друкованих текстів [8].

Хоча питання використання книгозбірнями соціальних мереж становило предмет дослідження багатьох учених, водночас у науковій літературі залишається недостатньо розкритою проблема формування цілісного медіасередовища публічних бібліотек. Попередні дослідження здебільшого зосереджено на аналізі окремих аспектів використання соціальних мереж без урахування системного підходу до створення медіасередовища як єдиного комунікативного простору. Наприклад, А. Боярин, вивчаючи питання медіасередовища бібліотеки, зазначила про популярність платформи Facebook серед українських книгозбірень. Водночас, за висновком вченої, соціальні мережі Twitter та Instagram використовуються рідше й мають невелику кількість підписників [9]. Сучасним методом комунікації й розширення роботи бібліотечної установи з користувачем вважає соціальні мережі О. Петренко, аналізуючи присутність українських книгозбірень в інтерактивному медіапросторі [10]. Т. Поліщук та О. Кравчук вивчають аспекти використання бібліотеками для дітей та юнацтва соцмереж у контексті проблеми впровадження сучасних медіапрактик. Дослідниці акцентують на вагомій ролі соціальних платформ у налагодженні контакту з користувачем і підвищенні інтересу до діяльності й ресурсів книгозбірні [11].

Метою статті є визначення ролі соціальних мереж у формуванні медіасередовища публічних бібліотек України, а також висвітлення основних стратегій їх використання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Медіасередовище сучасної публічної бібліотеки — це багатокомпонентний простір, що охоплює різноманітні канали комунікації для забезпечення ефективної взаємодії з користувачами. На від-

міну від бібліотечного простору, що являє собою фізичне приміщення, медіасередовище дає бібліотеці змогу бути присутньою в повсякденному цифровому житті громадян.

Як слушно зазначає О. Петренко, медіасередовище бібліотек зазнає суттєвих змін внаслідок розвитку технологій. Традиційний підхід до обслуговування користувачів втратив актуальність, і відтепер бібліотечна діяльність виходить за межі фізичного простору. Завдяки новітнім медіаресурсам бібліотечні фахівці швидше й ефективніше налагоджують взаємодію з потенційними користувачами. Важливо, що інформацію про роботу своїх установ бібліотекарі розміщують не лише на офіційних платформах, а й на власних сторінках у соціальних мережах, формуючи в такий спосіб новітній медіапростір книгозбірні. У сучасній комунікації з аудиторією важливо враховувати запит на швидкий пошук інформації, тому одним з основних завдань сучасної бібліотеки є всебічна допомога читачеві через поступову трансформацію в технологічно мобільний заклад [10, с. 30].

Досліджуючи вплив соціальних мереж на життя нових поколінь, Д. Коломієць звертає увагу на такі статистичні дані: зі 100 найпопулярніших світових сайтів 20 є соціальними мережами, тоді як 60 характеризуються соціалізацією. Крім того, понад 80% організацій у світі використовують ці ресурси в повсякденній діяльності. Майже 78% людей висловлюють довіру до даних цих цифрових платформ, що робить їх ефективним інструментом впливу. На думку науковиці, соціальні мережі є одним із головних складників інтернету [12, с. 192].

Соціальні мережі є дієвим каналом комунікації публічних бібліотек України з користувачами. Серед основних завдань офіційних сторінок книгозбірень у соцмережах: поширення інформації щодо діяльності, послуг, сервісів, заходів, посилання на корисні інформаційні ресурси, комунікація з цільовою аудиторією тощо. Якісне й змістовне наповнення бібліотечної сторінки в соцмережах сприяє формуванню у громадськості позитивного образу закладу. Результативність присутності публічних бібліотек у соціальних мережах залежить від ефективного адміністрування профілю, цікавого та оперативного контенту, активної взаємодії з користувачами, що сприяє збільшенню кількості підписників і підвищенню залученості аудиторії [13, с. 31].

С. Яковиченко й Т. Яворська також наголошують, що ключем до успішного функціонування бібліотечної сторінки в соціальних мережах є її якісне наповнення, здатне привернути

й утримати увагу користувача. Сучасні бібліотеки наповнюють сторінки різноманітним контентом, зокрема текстом, фото та відеоматеріалами, використовують гіфки, 3D-зображення та інший оригінальний вміст [14, с. 73].

Соціальним мережам притаманні певні особливості, які слід враховувати бібліотечним фахівцям у процесі ведення офіційних сторінок закладу на цих платформах. Зокрема, якщо для сайту важливим є унікальний контент, то для соцмереж — насамперед візуальне оформлення, яскраві фото та відео.

Наповнення соціальних ресурсів бібліотеки здійснюють у різних форматах, найпоширенішими з яких є: запитання й відповіді, інтерактивні тести та вікторини, інфографіка, мотиваційні візуальні повідомлення, інструкції. Для комунікації з цільовою аудиторією в соціальних мережах також застосовують публікації дискусійного чи суперечливого характеру, що стимулюють обмін думками та підвищують рівень залученості аудиторії. Проте такий контент потребує ретельної модерації, оскільки брак належного контролю за коментарями може призвести до поширення агресивних висловлювань, маніпуляцій чи дезінформації [14, с. 73].

У контексті функціонування публічних бібліотек України соціальні мережі є одним із головних інструментів формування медіасередовища, яке забезпечує інтеграцію книгозбірні в комунікаційний простір громадськості. За допомогою цих платформ бібліотеки не лише поширюють інформацію про роботу та послуги, а й слугують майданчиком для суспільного діалогу.

Аналіз діяльності публічних бібліотек України в соціальних мережах свідчить про різноманітність підходів до формування медіасередовища. Наприклад, *Львівська обласна бібліотека для дітей* демонструє ефективність реалізації стратегії залучення молодшої аудиторії завдяки публікації інтерактивного контенту, організації креативних заходів за допомогою співпраці з іншими закладами. На своїй Facebook-сторінці бібліотека запрошує користувачів відзначати вподобайками найкращі світлини, пропонувати книги, які вони хочуть побачити на полицях. Станом на вересень 2025 р. профіль бібліотеки налічував понад 11 тис. підписників, що свідчить про доволі високий рівень зацікавленості аудиторії. Фахівці, які ведуть сторінку, активно використовують мультимедійний контент, організовують інтерактивні заходи для дітей, майстер-класи, онлайн-заходи, підтримують діалог із батьками й дітьми. У закладі функціонує літературна студія, проводяться заняття за участю психолога, зустрічі з дитячими письменниками [15].

Особливістю формування медіасередовища Дніпровськими міськими публічними бібліотеками є зосередження уваги на збільшенні привабливості для читачів. Зокрема, фахівці *комунального закладу культури "Дніпровські міські публічні бібліотеки"* створили Facebook-сторінку, що наразі об'єднує 1,9 тис. підписників [16]. Завдяки функціонуванню єдиної цифрової платформи відбувається координація роботи мережі публічних бібліотек, що забезпечує системність поширення інформації.

У профілі бібліотеки проводять опитування читачів щодо книжкових уподобань, публікують анонси подій, зокрема майстер-класів, освітніх курсів, роботи розмовного клубу, а також інформацію про вже проведені заходи: флешмоби, бібліопікніки, навчальні заняття для дітей. Фахівці також розміщують повідомлення про нові надходження, особливості бібліотечних фондів, роботу над оцифровуванням видань, дописи про історію м. Дніпра, його відомих жителів та історичні постаті [16].

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського в публікаціях на сторінці в соцмережі Facebook зосереджується на науково-освітньому складнику роботи й насамперед підтримує зв'язок із підписниками (майже 6,7 тис.), орієнтованими на наукові джерела та професійний розвиток. Завдяки дописам у цій соціальній мережі бібліотека має змогу популяризувати свої наукові ресурси, декларувати патріотичне спрямування діяльності, приділяти увагу проведенню наукових заходів, створенню й реалізації цифрових проєктів [17].

Харківська обласна бібліотека для дітей та юнацтва трансформувалась у справжній культурний хаб, втілюючи в життя інноваційну модель бібліотеки. Facebook-сторінка закладу об'єднує понад 1,9 тис. підписників. Унікальність підходу харків'ян полягає у створенні багатофункціонального простору, що поєднує традиційні бібліотечні послуги з культурно-освітніми проєктами. Як свідчить аналіз профілю, у бібліотеці діють різноманітні гуртки та клуби, відбуваються індивідуальні безоплатні консультації з психологом, заняття з арттерапії, літературні вечори тощо. Бібліотекарі продукують оригінальний відеоконтент, а також публікують відеоматеріали, створені за участю користувачів [18].

На основі проведеного дослідження спеціфіки використання соціальних мереж публічними бібліотеками України виокремимо чотири основні типи стратегій формування медіасередовища: спеціалізовану, територіальну, академічну та культурно-освітню.

Для *спеціалізованої стратегії* характерно фокусування на конкретній цільовій аудиторії, що потребує продукування спеціалізованого контенту. Такий підхід використовує Львівська обласна бібліотека для дітей, що створила власний бренд "Леотека" для позиціонування себе як "простору для читання, навчання, розвитку і розваг" [15].

Територіальна стратегія передбачає налагодження координації роботи мережі бібліотек певного регіону завдяки функціонуванню єдиної цифрової платформи. Такий підхід застосовує КЗК "Дніпровські міські публічні бібліотеки", що дає змогу забезпечити системність в інформуванні про роботу всіх книгозбірень мережі у м. Дніпро.

Академічну стратегію орієнтовано на забезпечення науково-освітніх потреб користувачів за допомогою інформації наукового характеру та підтримку їх професійного розвитку. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського використовує цей підхід і створює контент, орієнтований на науковців та здобувачів вищої освіти.

Культурно-освітню стратегію сфокусовано на позиціонуванні бібліотеки як багатофункціонального культурно-освітнього центру, що вирізняється поєднанням традиційного й інноваційних підходів до надання бібліотечних послуг. Харківська обласна бібліотека для дітей та юнацтва впроваджує такий підхід, гуртуючи довкола себе активну молодіжну спільноту, яка долучається до створення контенту.

Слід зазначити, що у процесі створення медіасередовища публічні бібліотеки України стикаються з різноманітними викликами, серед яких: недостатнє фінансування для технічного переоснащення; потреба формування у бібліотечних фахівців навичок роботи з цифровими платформами; пошук балансу між традиційними й інноваційними формами бібліотечного обслуговування.

Водночас варто зауважити, що в умовах воєнних дій в Україні відбувається пришвидшений розвиток цифрових компетентностей бібліотечних фахівців. Окрім того, актуалізувалася роль бібліотек як центрів інформаційної підтримки громад.

Під впливом війни також змінилися вектори бібліотечної роботи, зокрема й у соціальних мережах. Наприклад, нині публічні бібліотеки, розміщені у тилових регіонах України, приділяють значну увагу потребам внутрішньо переміщених осіб і публікують на сторінках у соціальних мережах інформацію про роботу центрів надання адміністративних послуг, особливості отримання

різноманітних видів допомоги, діяльність місцевих громадських організацій, щодо лікувальних закладів, освітніх програм бібліотеки тощо [10, с. 31].

Висновки. Проведене дослідження свідчить, що формування медіасередовища публічних бібліотек України є складним процесом, який значно мірою змінює традиційні підходи до обслуговування користувачів. У наш час соціальні мережі становлять фундаментальну основу медіасередовища українських книгозбірень і відіграють вагомую роль у підвищенні доступності їхніх послуг.

Результати аналізу діяльності окремих публічних бібліотек України в соціальних мережах дали змогу виокремити чотири основні стратегії формування медіасередовища: спеціалізовану, територіальну, академічну та культурно-освітню. Кожна з цих стратегій відповідає потребам цільової аудиторії та місії конкретної бібліотеки.

Сучасне медіасередовище публічних бібліотек України характеризується поступовим пере-

ходом від надання інформації щодо діяльності до активного діалогу з цільовою аудиторією, використання мультимедійного контенту, зокрема й створеного користувачами, застосування інтерактивних форм комунікації. Соціальні мережі також слугують ефективним інструментом гуртування спільнот навколо бібліотеки.

Особливого значення набуває роль медіасередовища публічних бібліотек України в умовах воєнного стану, коли установи виконують функції центрів інформаційної підтримки громадян, зокрема внутрішньо переміщених осіб, що зумовлює завдання розвитку цифрових компетентностей бібліотечних фахівців і пришвидшення модернізації бібліотечної галузі.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні ефективності різних стратегій залучення аудиторії та проведення аналізу впливу на неї різноманітних видів контенту публічних бібліотек України в соціальних мережах.

Список бібліографічних посилань

1. Таланчук О. Образ бібліотеки в соціальних мережах. *Бібліотека в освітньому просторі*. 2013. № 15. С. 15—22.
2. Савицька Л. Використання соціальних мереж для популяризації інформаційних ресурсів бібліотек. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2016. № 44. С. 54—61.
3. Головаха С. Наукова бібліотека в соціальних мережах. *Бібліотечний вісник*. 2013. № 1. С. 29—32.
4. Романуха З. Університетські бібліотеки України в соціальних мережах. *Бібліотечний вісник*. 2014. № 1. С. 12—16.
5. Куліш Ю. Особливості цифрового середовища університетських бібліотек на сучасному етапі. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2023. № 11. С. 10—20. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.11.2023.282651>.
6. Мар'їна О. Бібліотеки та соціальні медіа: технологія взаємодії. *Вісник Книжкової палати*. 2012. № 8. С. 19—21.
7. Денбновецький С. Цифрова трансформація українських бібліотек в умовах глобалізаційних перетворень. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2022. № 1. С. 26—33. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2022.257256>.
8. Онищенко О. Адаптація бібліотек до життя в цифрі. *Бібліотечний вісник*. 2020. № 1. С. 3—8.
9. Боярин А. Медіа-середовище сучасної бібліотеки. *Інтегровані комунікації*. 2016. № 6. С. 33—40.
10. Петренко О. Медіа-простір для сучасної бібліотеки: нові можливості та виклики. *Освіта Сумщини*. 2024. № 4 (64). С. 25—31.
11. Поліщук Т., Кравчук О. Використання медіапрактик бібліотеками для юнацтва. *Медіаосвіта як інструмент розвитку громадянського суспільства в Україні* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Маріуполь, 29 листопада 2019 р., ДонДУУ). Маріуполь : ДонДУУ, 2019. С. 22—25.
12. Коломісць Д. О. Дослідження впливу соціальних мереж на життя сучасної людини. *Актуальні задачі та досягнення у галузі кібербезпеки* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кропивницький, 23—25 листоп. 2016 р. Кропивницький : КНТУ, 2016. С. 192—195.
13. Гагаріна Н. В. Соціальні мережі як ефективний канал комунікаційної бібліотеки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2021. № 12. С. 20—24.
14. Яковиченко С. І., Яворська Т. М. Соціальні мережі як важливий інструмент інформаційної комунікації сучасної бібліотеки. *Прикладні аспекти сучасних міждисциплінарних досліджень*. 2022. № 7. С. 72—74.
15. Львівська обласна бібліотека для дітей. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/lodb.org.ua> (дата звернення: 17.08.2025).
16. Дніпровські міські публічні бібліотеки. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/dnipro.public.libraries/> (дата звернення: 11.07.2025).
17. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/Vernadsky.Library> (дата звернення: 9.05.2025).
18. Харківська обласна бібліотека для дітей та юнацтва. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/bibl.kharkiv.ua> (дата звернення: 14.07.2025).

Social networks as the basis of the media environment of public libraries in Ukraine

The article reveals the role of social networks in shaping the media environment of public libraries in Ukraine. The experience of Ukrainian libraries in using the Facebook platform is analysed. Based on the analysis of the activities of public libraries in Ukraine, the peculiarities of the work of libraries in the digital environment are identified. A typology of strategies for shaping the media environment by public libraries in Ukraine has been developed. Attention is focused on the role of Ukrainian libraries in wartime.

It is concluded that social networks have become the fundamental basis of the media environment of Ukrainian libraries and currently play an important role in ensuring the accessibility of library services. Based on the analysis of the activities of various public libraries of Ukraine in social networks, four main strategies for forming the media environment have been identified: specialized, territorial, academic, and cultural and educational. Each of these strategies meets the needs of the target audience and the mission of a particular library. It has been established that the modern media environment of public libraries in Ukraine is characterized by a gradual transition from providing information about the activities of book collections to an active dialogue with the target audience, the use of multimedia content, in particular, created by library users, and the use of interactive forms of interaction. It has been proven that social networks are becoming a tool for creating communities around the library.

Keywords: social networks; media environment; public libraries; digitisation; library services

References

1. Talanchuk O. (2013). Obraz biblioteki v sotsial'nykh merezhakh. *Biblioteka v osvitu'omu prostori*, 15, pp. 15—22.
2. Savyts'ka L. (2016). Vykorystannia sotsial'nykh merezh dlia populiaryzatsii informatsiinykh resursiv bibliotek. *Naukovi pratsi Natsional'noi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernads'koho*, 44, pp. 54—61.
3. Holovakha S. (2013). Naukova biblioteka v sotsial'nykh merezhakh. *Bibliotechnyi visnyk*, 1, pp. 29—32.
4. Romanukha Z. (2014). Universytets'ki biblioteky Ukrainy v sotsial'nykh merezhakh. *Bibliotechnyi visnyk*, 1, pp. 12—16.
5. Kulish Yu. (2023). Osoblyvosti tsyfrovoho seredovyshcha universytets'kykh bibliotek na suchasnomu etapi. *Ukrains'kyi zhurnal z bibliotekoznavstva ta informatsiinykh nauk*, 11, pp. 10—20. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7654.11.2023.282651>.
6. Mar'ina O. (2012). Biblioteky ta sotsial'ni media: tekhnolohiia vzaiemodii. *Visnyk Knyzhkovoi palaty*, 8, pp. 19—21.
7. Denbnovets'kyi S. (2022). Tsyfrova transformatsiia ukrains'kykh bibliotek v umovakh hlobalizatsiinykh peretvoren'. *Bibliotekoznavstvo. Dokumentoznavstvo. Informolohiia*, 1, pp. 26—33. DOI: <https://doi.org/10.32461/2409-9805.1.2022.257256>.
8. Onyshchenko O. (2020). Adaptatsiia bibliotek do zhyttia v tsyfri. *Bibliotechnyi visnyk*, 1, pp. 3—8.
9. Boiaryn A. (2016). Media-seredovyshche suchasnoi biblioteky. *Intehrovani komunikatsii*, 6, pp. 33—40.
10. Petrenko O. (2024). Media-prostir dlia suchasnoi biblioteky: novi mozhlyvosti ta vyklyky. *Osvita Sumshchyny*, 4 (64), pp. 25—31.
11. Polishchuk T. & Kravchuk O. (2019). Vykorystannia mediapraktyk bibliotekamy dlia yunatstva. In *Mediaosvita yak instrument rozvytku hromadians'koho suspil'stva v Ukraini : materialy Vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Mariupol, 29 lystopada 2019 r., DonDUU) (pp. 22—25). Mariupol: DonDUU.
12. Kolomiets' D. O. (2016). Doslidzhennia vplyvu sotsial'nykh merezh na zhyttia suchasnoi liudyny. In *Aktual'ni zadachi ta dosiahnennia u haluzi kiberbezpeky : materialy Vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii* (Kropyvnyts'kyi, 23—25 lystopada 2016 r.) (pp. 192—195). Kropyvnyts'kyi: KNTU.
13. Haharyna N. V. (2021). Sotsial'ni merezhi yak efektyvnyi kanal komunikatsiinoi biblioteky. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'koho. Seriya: Filolohiia. Sotsial'ni komunikatsii*, 12, pp. 20—24.
14. Yakovyshenko S. I. & Yavors'ka T. M. (2022). Sotsial'ni merezhi yak vazhlyvyi instrument informatsiinoi komunikatsii suchasnoi biblioteky. *Prykladni aspekty suchasnykh mizhdystsylinarnykh doslidzhen'*, 7, pp. 72—74.
15. L'vivs'ka oblasna biblioteka dlia ditei. (n. d.). Facebook. Available at: <https://www.facebook.com/lodb.org.ua> (дата звернення: 17.08.2025).
16. Dniprovs'ki mis'ki publichni biblioteky. (n. d.). Facebook. Available at: <https://www.facebook.com/dnipro.public.libraries/> (дата звернення: 11.07.2025).
17. Natsional'na biblioteka Ukrainy imeni V. I. Vernads'koho. (n. d.). Facebook. Available at: <https://www.facebook.com/Vernadsky.Library> (дата звернення: 9.05.2025).
18. Kharkivs'ka oblasna biblioteka dlia ditei ta yunatstva. (n. d.). Facebook. Available at: <https://www.facebook.com/bibl.kharkiv.ua> (дата звернення: 14.07.2025).

Надійшла до редакції 11.09.2025